1 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกายของสัตว์ 3 ชนิด โดยให้สัตว์อยู่ในห้องที่มีอุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นให้สัตว์พัก 1 ชั่วโมง ในห้องที่มีอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส แล้วจึงนำสัตว์ไปอยู่ในห้องที่มีอุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 ชั่วโมง บันทึกอุณหภูมิร่างกายของสัตว์ก่อนและหลังการทดลอง ได้ผลดังตาราง

ชนิดของสัตว์	อุณหภูมิร่างกายของสัตว์ในแต่ละห้อง			
	ห้องอุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส		ห้องอุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
A	39	39	39	39
B	25	20	25	30
C	37	37	37	37

เมื่อศึกษาลักษณะภายในและภายนอกเพิ่มเติม สามารถจำแนกสัตว์ A B และ C ได้เป็นสองกลุ่ม ซึ่งมีลักษณะดังนี้

กลุ่มที่ 1 : หายใจด้วยปอด ผิวหนังเรียบ ออกลูกเป็นตัว มีต่อมสร้างน้ำนม

กลุ่มที่ 2 : หายใจด้วยปอดและผิวหนัง ผิวหนังเปียกชื้นไม่มีเกล็ด ออกลูกเป็นไข่

จากข้อมูล ข้อใดระบุชนิดของสัตว์แต่ละกลุ่มได้ถูกต้อง

1. กลุ่มที่ 1 ได้แก่ สัตว์ชนิด A และ B
2. กลุ่มที่ 1 ได้แก่ สัตว์ชนิด C เท่านั้น
3. กลุ่มที่ 2 ได้แก่ สัตว์ชนิด B เท่านั้น
4. กลุ่มที่ 2 ได้แก่ สัตว์ชนิด A และ C

2 การศึกษาลักษณะภายในและภายนอกของตัวอย่างสัตว์มีกระดูกสันหลัง 4 ชนิด ได้ข้อมูลดังตาราง

ชนิดของสัตว์	ลักษณะภายในและภายนอก		
	อวัยวะที่ใช้หายใจ (ตัวเต็มวัย)	การออกลูก	ผิวหนังปกคลุมลำตัว
A	ปอดและผิวหนัง	เป็นไข่มีวุ้นใสหุ้ม	เรียบ
B	ปอด	เป็นตัว	เรียบ
C	ปอด	เป็นไข่มีเปลือกแข็งหุ้ม	มีเกล็ด
D	เหงือก	เป็นตัว	มีเกล็ด

“โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อร้ายแรง มักพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม” จากข้อมูล สัตว์ชนิดใดเสี่ยงต่อการเป็นโรคพิษสุนัขบ้า

1. ชนิด A
2. ชนิด B
3. ชนิด C
4. ชนิด D

LIVEWORKSHEETS

2	ข้อสอบ O-NET + สพฐ. เรื่อง สัตว์ วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3 ข้อมูลแสดงลักษณะภายนอกของสัตว์มีกระดูกสันหลัง 4 ชนิด เป็นดังตาราง

ชนิดของสัตว์	ลักษณะภายในและภายนอก		
	อวัยวะที่ใช้หายใจ (ตัวเต็มวัย)	การออกลูก	ผิวหนังปกคลุมลำตัว
A	ปอดและผิวหนัง	เป็นไข่มีวุ้นใสหุ้ม	เรียบ
B	ปอด	เป็นตัว	เรียบ
C	ปอด	เป็นไข่มีเปลือกแข็งหุ้ม	มีเกล็ด
D	เหงือก	เป็นตัว	มีเกล็ด

อุณหภูมิในร่างกายของสัตว์ชนิดใดไม่เปลี่ยนแปลงตามสภาพอากาศ

1. A
2. B
3. C
4. D

4 ตารางแสดงลักษณะบางประการของสัตว์ 4 ชนิด

ชนิดของสัตว์	การปฏิสนธิ	สภาพการออกลูก	รูปร่างตัวอ่อนและตัวเต็มวัย
A	ภายนอก	เป็นไข่ ไม่มีเปลือกแข็งหุ้ม	เหมือนกัน
B	ภายนอก	เป็นไข่ ไม่มีเปลือกแข็งหุ้ม	ไม่เหมือนกัน
C	ภายใน	เป็นไข่ มีเปลือกแข็งหุ้ม	เหมือนกัน
D	ภายใน	เป็นตัว	เหมือนกัน

พิจารณาจากตาราง ปลากัดมีลักษณะเหมือนกับสัตว์ชนิดใด

1. A
2. B
3. C
4. D

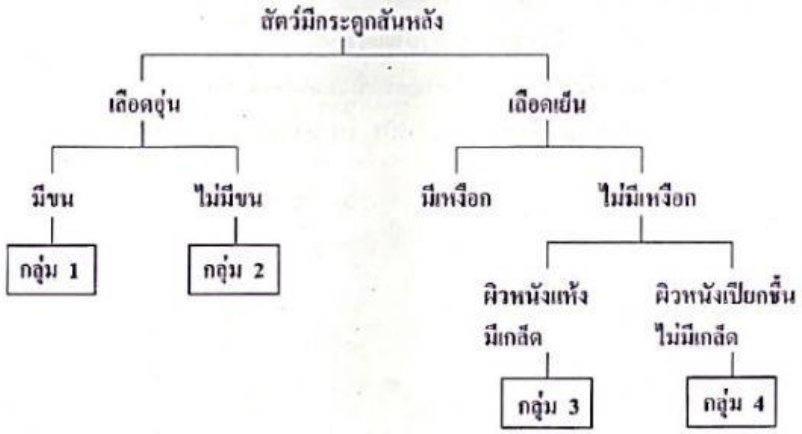
5 ข้อใดเป็นลักษณะเฉพาะของสัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบก

1. หายใจด้วยเหงือก
2. เป็นสัตว์เลือดเย็น
3. มีขาหลังยาวกว่าขาหน้า
4. ผิวหนังเปียกชื้นอยู่เสมอ

LIVEWORKSHEETS

6 แผนภูมิการแบ่งกลุ่มสัตว์โดยใช้ลักษณะบางอย่างเป็นเกณฑ์

สัตว์กลุ่ม 3 และกลุ่ม 4 มีลักษณะใดเหมือนกัน

1. เลือดเย็น และไม่มีเหงือก
2. เลือดเย็น และผิวหนังมีเกล็ด
3. ไม่มีเหงือก และผิวหนังมีเกล็ด
4. ไม่มีเหงือก และผิวหนังไม่มีเกล็ด

7 ตาราง ลักษณะลำตัว จำนวนขา และบริเวณที่อาศัยของสัตว์ 4 ชนิด

ชนิดของสัตว์	ลักษณะลำตัว	จำนวนขา	บริเวณที่อาศัย
A	มีครีบ มีเกล็ด	ไม่มีขา	ในน้ำ
B	ผิวหนังเปียกชื้น ไม่มีเกล็ด	4 ขา	บนบก
C	ผิวหนังแห้ง มีเกล็ดปกคลุม	4 ขา	บนบก
D	มีปีก ขนเป็นแผง	2 ขา	บนบก

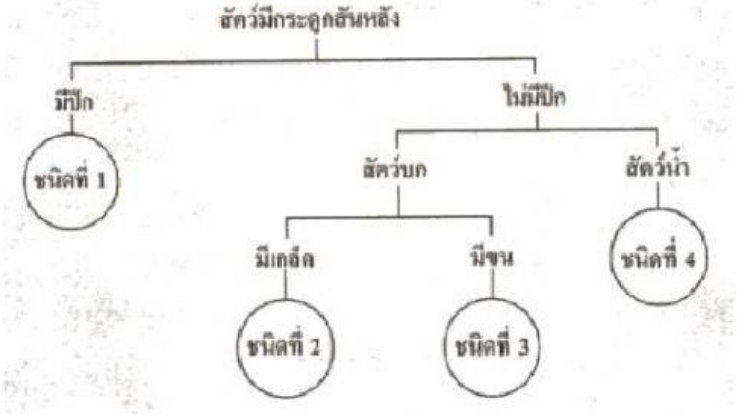
สัตว์ชนิดหนึ่งมีจะงอยปากแข็ง มีขนเป็นแผง มีเกล็ดที่ขาและนิ้วเท้า สัตว์ชนิดนี้ควรจัดอยู่พวกเดียวกับสัตว์ชนิดใดในตาราง

1. A
2. B
3. C
4. D

LIVEWORKSHEETS

8 แผนผัง การจำแนกประเภทของสัตว์มีกระดูกสันหลัง

จากแผนผัง สัตว์ชนิดที่ 2 และชนิดที่ 3 มีลักษณะใดเหมือนกัน

1. มีขน
2. มีเกล็ด
3. มีปีก
4. ไม่มีปีก

9 ไส้เดือนฝอยเป็นศัตรูตามธรรมชาติของแมลงหวี่ขาว เกษตรกรจึงใช้ไส้เดือนฝอยในการกำจัดแมลงหวี่ขาวในระยะตัวอ่อน กำหนดให้วัฏจักรของแมลงหวี่ขาว เป็นดังแผนภาพ

เกษตรกรควรเริ่มใช้ไส้เดือนฝอยในวันใด จึงจะกำจัดแมลงหวี่ขาวได้

1. หลังแมลงหวี่ขาววางไข่มาแล้ว 5วัน
2. หลังแมลงหวี่ขาววางไข่มาแล้ว 11 วัน
3. หลังแมลงหวี่ขาวเป็นตัวอ่อนมาแล้ว 8 วัน
4. หลังแมลงหวี่ขาวเป็นตัวอ่อนมาแล้ว 12 วัน

10 นักเรียนกลุ่มหนึ่งได้รับมอบหมายจากครูให้ไปสำรวจชนิดของสัตว์ในบริเวณสนามและร่องปลูกดอกไม้ของโรงเรียน ผลการสำรวจพบสัตว์ 8 ชนิด ดังนี้ นกกางเขน กบ งูเขียว กิ้งกือ มดแดง ไส้เดือนดิน จิ้งจก ผีเสื้อ ถ้านักเรียนต้องการจำแนกสัตว์เหล่านี้เป็นสองกลุ่ม เกณฑ์การจำแนกที่ควรใช้เป็นลำดับแรก คือข้อใด

1. การไม่มีปีก – การมีปีก
2. การเป็นสัตว์เลือดเย็น - การเป็นสัตว์เลือดอุ่น
3. การมีปฏิสนธิภายนอก - การมีปฏิสนธิภายใน
4. การไม่มีโครงร่างแข็งภายในร่างกาย – การมีโครงร่างแข็งภายในร่างกาย

LIVEWORKSHEETS

11 การศึกษาจำนวนหอยทากในพื้นที่ 1 ตารางเมตร จากบริเวณที่มีอุณหภูมิผิวดินและความชื้นสัมพัทธ์ของสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน 4 บริเวณ ได้ผลดังตาราง

บริเวณ	อุณหภูมิผิวดิน (องศาเซลเซียส)	ความชื้นสัมพัทธ์ (ร้อยละ)	จำนวนหอยทากที่พบ (ตัว)
1	25	20	1
2	25	70	50
3	40	20	4
4	40	70	10

จากข้อมูล เมื่อสำรวจพื้นที่บริเวณหนึ่งซึ่ง มีอุณหภูมิผิวดิน 30 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 พบหอยทากจำนวน 20 ตัว ในพื้นที่ 1 ตารางเมตร

หากต้องการทำฟาร์มเลี้ยงหอยทากในบริเวณนี้ ควรปรับสภาพแวดล้อมอย่างไร เพื่อให้จำนวนหอยทากเพิ่มขึ้น

1. เพิ่มอุณหภูมิ ลดความชื้น
2. เพิ่มอุณหภูมิ เพิ่มความชื้น
3. ลดอุณหภูมิ ลดความชื้น
4. ลดอุณหภูมิ เพิ่มความชื้น

12

มินไปเที่ยวสวนสัตว์ ศึกษารายละเอียดของสัตว์ที่เห็นจากป้ายความรู้ แล้วบันทึกลักษณะของสัตว์ได้ ดังนี้

ชนิดสัตว์	ลักษณะของสัตว์
A	ผิวหนังมีเมือก เปียกลื่นอยู่เสมอ ไม่มีเกล็ด หายใจด้วยเหงือก ปอด และผิวหนัง
B	ไม่มีขา ลำตัวยาว ไม่มีหู ไม่มีหนังตา ผิวหนังหนา มีเกล็ดคลุมตัว หายใจด้วยปอด
C	รูปร่างเรียวยาว ตัวค่อนข้างแบน บางชนิดมีเกล็ด บางชนิดไม่มีเกล็ดเป็นสัตว์เลือดเย็น ใช้เหงือกหายใจ

เพื่อน ๆ ของมินจึงได้ยกตัวอย่างของสัตว์ ดังตาราง

ชื่อ	การจัดชนิดของสัตว์		
	A	B	C
แจ็ค	ปาด	ปลา	งู
เจมส์	งู	ปลา	คางคก
จอย	ปลา	งู	กบ
โจ	อึ่งอ่าง	งู	ปลา

จากข้อมูล ใครยกตัวอย่างของสัตว์ที่มีลักษณะเดียวกับสัตว์ที่มินบันทึกได้ถูกต้อง

1) แจ็ค
2) เจมส์
3) จอย
4) โจ

LIVEWORKSHEETS

สมคิด สำรวจสัตว์ที่หนองน้ำท้ายหมู่บ้าน แล้วจัดกลุ่มสัตว์ที่พบตามลักษณะที่เหมือนกัน ได้ดังตาราง

ชนิดของสัตว์	ผลการสังเกตลักษณะที่เหมือนกัน
A กับ B	ผิวหนังมีขน มีลักษณะเป็นแผงปกคลุมร่างกาย มีขา 1 คู่ มีปีก 1 คู่ เดินบนดิน และบินในอากาศได้
C กับ D	มีครีบอก ครีบหลัง ครีบท้อง และมีครีบหางยื่นยาวออกมา ใช้ครีบในการเคลื่อนที่ บางชนิดผิวหนังมีเกล็ด อาศัยอยู่ในน้ำ
E กับ F	มีผิวหนังแห้ง ไม่มีขน บางชนิดมีกระดองแข็งห่อหุ้มลำตัว บางชนิดไม่มีขา อาศัยอยู่ในน้ำและบนบก
G กับ H	มีผิวหนังเปียกชื้น ไม่มีขน มี 4 ขา ใช้ขาในการเคลื่อนที่ โดยการเดิน กระโดด อาศัยอยู่ในน้ำและบนบก
I กับ J	มีขนเป็นเส้นปกคลุมลำตัว มี 4 ขา ออกลูกเป็นตัว อาศัยอยู่บนบก

13 พิจารณาข้อความที่กำหนดให้ว่าถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลข้างต้นหรือไม่ ถ้าถูกต้องให้ระบายทับในวงกลม ① ใต้คำว่า "ใช่" ถ้าไม่ถูกต้องให้ระบายทับในวงกลม ② ใต้คำว่า "ไม่ใช่"

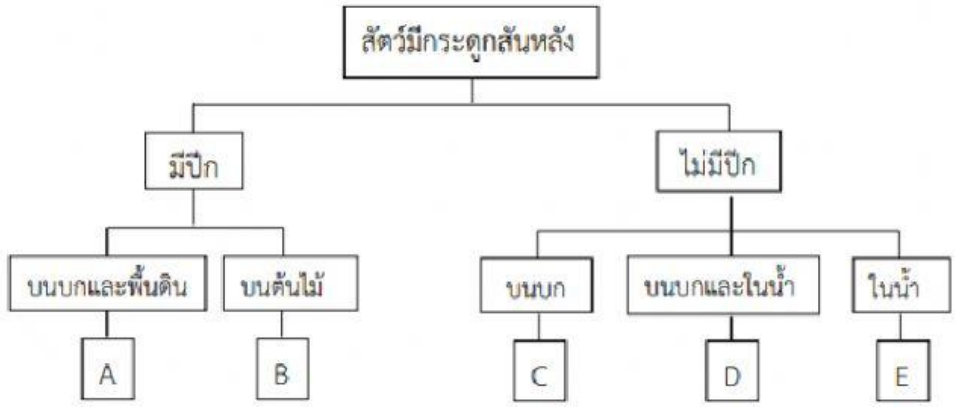
ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
13.1	ชนิดของสัตว์ E กับ F จัดอยู่ในกลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน	①	②
13.2	ชนิดของสัตว์ G กับ H จัดอยู่ในกลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	①	②
13.3	พะยูน มีลักษณะเดียวกับชนิดของสัตว์ C กับ D	①	②
13.4	เป็ด ไก่ มีลักษณะเดียวกับชนิดของสัตว์ A กับ B	①	②

LIVEWORKSHEETS

พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 14–15

หลังจากดูสารคดีเกี่ยวกับสัตว์จบ จุ๊บแจงและจริงใจจัดประเภทของสัตว์ได้ ดังนี้

จุ๊บแจงและจริงใจพบสัตว์ในสวนหลังบ้านมีลักษณะ ดังนี้

จุ๊บแจง : เป็นสัตว์ที่มีต่อมเมือกทำให้ผิวหนังชุ่มชื้น วางไข่เป็นกลุ่มในน้ำมีสารเป็นวุ้นหุ้ม อาศัยอยู่ตามบริเวณที่ชื้นแฉะ

จริงใจ : เป็นสัตว์ที่มีขนเป็นแผง ปกคลุมทั่วลำตัว หากินบริเวณที่โล่งแจ้ง เมื่อสัมผัสบริเวณขนพบว่าขนนุ่ม สีน

14 จากข้อมูล สัตว์ที่จุ๊บแจงและจริงใจพบจัดอยู่ในกลุ่มใดตามลำดับ

1) A และ E
2) B และ D
3) C และ B
4) D และ A

15 พิจารณาข้อสรุปต่อไปนี้ ว่าถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลข้างต้นหรือไม่ ถ้าถูกต้องสอดคล้องให้ระบายทับในวงกลม ① ใต้คำว่า "ใช่" ถ้าไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องให้ระบายทับในวงกลม ② ใต้คำว่า "ไม่ใช่"

ข้อ	ข้อสรุป	ใช่	ไม่ใช่
1	ค้างคาวจัดเป็นสัตว์ที่อยู่ได้ทั้ง กลุ่ม A และ B	①	②
2	กลุ่ม C และ D เป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	①	②
3	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมสามารถจัดอยู่ในกลุ่ม C และ E ได้	①	②
4	กลุ่ม E เป็นลักษณะของสัตว์กลุ่มปลา และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมบางชนิด	①	②

LIVEWORKSHEETS

16

เด็กหญิงพลอย ไปสวนสัตว์แห่งหนึ่งและได้บันทึกลักษณะของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลัง 5 ชนิด ดังนี้

ชนิดของสัตว์	ลักษณะผิวหนัง	แหล่งที่อยู่	การออกลูก	การหายใจ	จำนวนขา
A	มีขนเป็นเส้น	บนบก	ตัว	ปอด	4
B	มีขนเป็นแผง	บนบก	ไข่	ปอด	2
C	เป็นเกล็ด	บนบก	ไข่	ปอด	4
D	เรียบลื่น ,ชื้น	ทะเล	ตัว	ปอด	-
E	เป็นเกล็ด	บนบก,ทะเล	ไข่	ปอด	-

พลอยจึงจัดกลุ่มสัตว์ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. สัตว์ A กับ สัตว์ D
2. สัตว์ B
3. สัตว์ C กับ สัตว์ E

จากข้อมูล ให้นักเรียนระบุชื่อ **กลุ่มสัตว์ที่มีกระดูกสันหลัง** ที่พลอยจัดทั้ง 3 กลุ่ม ตามลำดับ

ตอบ 1. สัตว์ A กับ สัตว์ D อยู่ในกลุ่มสัตว์.....

2. สัตว์ B อยู่ในกลุ่มสัตว์.....

3. สัตว์ C กับ สัตว์ E อยู่ในกลุ่มสัตว์ .....

LIVEWORKSHEETS